
Helyi Esélyegyenlőségi Program

Szakoly Község Önkormányzata

2013-2018

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk.....	3
Célok.....	4
1. Jogszabályi háttér bemutatása	7
2. Stratégiai környezet bemutatása	8
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	9
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	19
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	27
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	32
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	35
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	37
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	37
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	38
1. A HEP IT részletei.....	38
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	40
3. Megvalósítás.....	47
4. Elfogadás módja és dátuma.....	51

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Szakoly Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A település a Közép-Nyírség D-i részén Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyében, a Nagykállói kistérségben, a megyeszékhelytől 30 km-re található. Közeleli városok: Balkány, Nyíradony, Nyírbátor, Nyíregyháza, Debrecen, Nagykálló. A közlekedési infrastruktúra megfelelő kiépítése a gazdasági és társadalmi fejlődés szempontjából húzóerőt jelent. Az M3-as autópálya Nyíregyházaig történt kiépítésének hatására az elmúlt évtől a térségből a gyorsforgalmi csomópontok 15 perc alatt elérhetők. A község a vasúti közlekedésbe nincs bekapcsolva. A közelben Nyírmihálydi, Nyíradony településeken található vasútállomás, Szakolytól 4-9 km-re. A települést Balkány-Nagykálló irányába jó minőségű alsóbbrendű út köti össze Nyíregyházával.

A település területe: 4144 ha, kialakulását történeti leírások több mint 700 évesre becsülik. Úgy tartják, hogy a Szakoly szláv eredetű helynév, melynek jelentése: sólyom. A községet egy 1326. évi oklevélben Zakul, illetve Zokul néven említik, ami a székely név egyik változata. 1487-ben a falu a Zakoly család birtoka volt. Az ősrégi jellegét ma is őrzi a Földvár nevű dűlő, ahol a monda szerint földvár állott. 1839-ben már közel 1100 lelket számláltak. Szentmiklóssy Sándornak úri lakja volt, melyet 1895-ben építtetett, jelenleg eredeti állapotában óvodaként működik. Jelentős volt a gróf Tisza-féle kúria, amelyben Móricz Zsigmond író is járt.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékkal élő, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

A Települési Esélyegyenlőségi Program helyzetelemzése nem kizárólag a 2011. évi adatsorok elemzését tartalmazza. Ennek az oka egyrészt, hogy a vizsgált területeken (oktatás, lakhatás,

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

foglalkoztatás, stb.) kimutatása kizárólag a több évre visszanyúló adatok elemzésével lehetséges, másrészt a kötelezően használandó adatbázisok (TeIR rendszer, KSH rendszer) különböző adatsorok vizsgálatát írja elő a települési esélyegyenlőségi programok készítésének módszertani kézikönyve.

A települési önkormányzatoknak öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot kell elfogadniuk, amelyben helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű csoportok különös tekintettel a nők, gyermekek, idősek, fogyatékkal élők, romák, mélyszegénységben élő személyek- oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a helyi önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv összhangjáról.

Szakoly Község Önkormányzata az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja az önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Szakoly Község Önkormányzata elkötelezettséget érez az esélyegyenlőségi politikát megalapozó általános etikai értékek mellett, ilyen az egyenlőség, szolidaritás, tolerancia, igazságosság, előítéletektől való mentesség, tisztességes bánásmód.

A program gyakorlati megvalósítása révén nemcsak az esélyegyenlőség feltételeinek a megteremtése a cél, hanem további fejlesztési forrásokhoz való hozzájutás is. A program célja akkor valósul meg leginkább, ha együttműködés révén – önkormányzat koordinálásával - az érintett szervezetek és intézmények alkalmazkodnak a folyamatosan változó igényekhez és törekednek a programban meghatározott intézkedések megvalósítására.

Az eleve hátrányos helyzetben lévő személyek esetében nem elegendő annak biztosítása, hogy őket a többiekkel azonos jogok illessék meg, hanem olyan pozitív intézkedésekre van szükség, amelyek lehetővé teszik, hogy a helyzetükből fakadó hátrányaikat csökkenteni, illetve megszüntetni lehessen.

Ezért az Esélyegyenlőségi Program kiemelt figyelmet fordít:

- Az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre
- Az oktatás területén jelentkező elkülönítés megelőzésére
- Egyenlő esély hozzáférése a különböző közszolgáltatásokhoz
- Olyan intézkedések bevezetése, ami csökkenti a hátrányos helyzetűek munkaerő-piacon való elhelyezkedését, ami javítja a foglalkoztatási esélyeiket

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Szakoly település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén, a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében. A köznevelési intézményeket érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Érvényesítése nem csak jogszabályok által meghatározott kötelezettségünk, hanem hosszú távú érdekünk is, hiszen azt a célt

szolgálja, hogy településünkön, minden állampolgárnak esélye legyen a jó minőségű közszolgáltatásokra, életminőségük javítását szolgáló feltételek biztosítására.

Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatoknak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete. Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések,- és beruházások nélkül korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Szakoly Község Önkormányzat alapvető célja, hogy településünk olyan település legyen, ahol érvényesül az az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, sem szín, sem nem, sem nyelv, sem vallás, sem politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét, elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

Szakoly Község Önkormányzat Települési Esélyegyenlőségi Programjának célja a helyi viszonyokhoz igazodó, a hátrányos helyzetben élő állampolgárokat segítő, támogató feladatok rendszerezése, az eddig jól bevált hagyományok megerősítése, megtartása. Ezen belül:

- Az összetartó, szolidáris társadalom erősítése, a hátrányos megkülönböztetés megszüntetése, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok számára.
- A megfelelő pénzübeli, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutás, valamint az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása.
- A foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolása az esélyegyenlőség biztosítása érdekében.
- Az esetleges szegregáció lehetőségének kiszűrése.

- A hátrányos helyzetű egyének és csoportok esélyegyenlőségének előmozdítása a társadalmi folyamatokban, a már eddig jól bevált hagyományok megerősítése, megtartása, valamint szükség esetén új támogató szolgáltatások bevezetése, melyek csökkentik a meglévő hátrányokat, hozzájárulnak az állampolgárok életminőségének javításához.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A Képviselő-testület elfogadta 11/2005. (X. 24.) önkormányzati rendelet a gyermekvédelem helyi rendszeréről. E rendelet célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az önkormányzat meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújt a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelességek teljesítéséhez, illetve gondoskodik a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az Esélyegyenlőségi Program készítése során a korábban készült stratégiákat, fejlesztési terveket, koncepciókat tekintettük át, ezek a következők: Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció, valamint a Közoktatási esélyegyenlőségi terv.

Tekintettel arra, hogy a beszámolók jelentős mértékben tartalmazzák a jelenlegi programban tárgyalt célcsoportok bemutatását, helyzetük elemzését előfordul átfedés más programokban megjelenített adatokkal, elemzésekkel.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Azoknál az adatoknál, amelyekre nincs nyilvántartás, ott a 2011. évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

Szakoly Község Önkormányzata tagja a Dél-Nyírségi Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulásnak.

A Társulás alaptevékenysége, hogy a Társulásban részt vevő települési önkormányzatok a Társulást egyes szociális ellátási, gyermekjóléti ellátási, egészségügyi ellátási és területfejlesztési feladatok végrehajtására, a kistérség területének összehangolt fejlesztésére, térségi közszolgáltatások biztosítására, fejlesztésére, szervezésére, intézmények fenntartására, valamint a településfejlesztés összehangolására hozzák létre.

A Társulás alapvető célja az esélyegyenlőségi program megvalósítása.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés során helyi adatgyűjtéssel és TeIR (Területi Információs Rendszer) segítségével dolgoztunk.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből a tanulás, a foglalkoztatás és az egészségügyi szolgáltatások területén.

A szegénység szempontjából legmeghatározóbb társadalmi jellemzők közé a munkaerő-piaci aktivitás hiánya mellett alacsony iskolai végzettség, a roma származás, a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység és a lakókönyezet sorolható.

A magyarországi romák kétségkívül az ország legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportjai közé tartoznak. Többségük társadalmi és fizikai értelemben is szegregált, vagy szegregálódó településeken, településrészekben élnek. Lakáskörülményeik évtizedekre vannak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik jóval alacsonyabbak a nem romákénál, egészségügyi helyzetük erősen kifogásolható.

A 2001-ben végzett népszámlálás adatai szerint nemzetiségi hovatartozás alapján országosan 190 ezren vallották magukat cigánynak.

Arra vonatkozóan, hogy Szakoly Községben mennyi a roma lakosság létszáma nincs adatunk.

A települési önkormányzatnak esélyegyenlőségi programja tervezésekor nem csak arra kell ügyelnie, hogy miként javítsa célprogramokkal a romák lakhatási, oktatási, szociális és egészségügyi helyzetét, hanem olyan beavatkozásokat szükséges terveznie, amelyek megoldják a romák kirekesztettségét is.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség. Okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, a jövedelmi viszonyok. Jövedelmük jelentős része származik pénzügyi juttatások rendszeréből.

Jelentős mértékben fordulnak elő az inaktív emberek között alacsony iskolai végzettségűek, megváltozott munkaképességűek valamint romák.

	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma					
	Nő	férfi	összesen	nő		férfi		Összesen	
				fő	%	Fő	%	fő	%
2008	1025	1109	2134	137	13,3	159	14,3	296	13,8
2009	1229	918	2047	124	10	161	17,5	285	13,9
2010	1036	1125	2161	95	9,1	119	10,5	214	9,9
2011	1059	1126	2185	180	16,9	188	16,6	368	16,8
2012	1067	1145	2212	186	17,4	197	17,2	383	17,3

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Az alacsony iskolai végzettség alapvető hatással van a későbbi foglalkoztatási lehetőségekre is.

c) közfoglalkoztatás

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye a munkanélküliség nagyságát tekintve szinte a rendszerváltás óta a legrosszabb helyzetű megyék közé tartozott.

A munkanélküliség mind az állástalan személy, mind pedig a gazdaság és a társadalom szempontjából súlyos probléma, amely átmenetileg, vagy tartósan jövedelemhiányt okoz. A tartós munkanélküliség anyagi veszteséggel jár és elszegényedéshez, társadalmi kirekesztettséghez vezet. A közfoglalkoztatási program célja, hogy a munkára képes, tartósan munkanélküli személyek a korábbinál fokozottabb mértékben vegyenek részt valamely közfoglalkoztatási formában, hogy rendszeres munkajövedelemhez jussanak, és közelebb kerüljenek a munka világához.

A szakképzetlen munkavállalók, továbbá a gazdaság által már nem keresett szakképzettséggel rendelkezők kiszorulnak a munkaerő-piacról, és egyre jelentősebb arányban válnak a segélyezési rendszer alanyaivá. Az utóbbi években egyre több azon fiatalok száma, akik, egyáltalán nem találnak állást, így munkatapasztalatot sem tudnak szerezni.

A tartós munkanélküliség elszegényedést, a lakhatási körülmények romlását, a szegénység átörökítését idézheti elő.

		2008	2009	2010	2011	2012
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	284	278	224	343	377
20 éves és fiatalabb	fő	8	14	10	15	16
	%	2,8	5,03	4,46	4,3	4,2
21-25 év	fő	34	43	26	57	62
	%	11,9	15,7	11,6	16,6	16,4
26-30 év	fő	44	30	25	33	53
	%	15,4	10,7	11,16	9,62	14,05
31-35 év	fő	33	40	31	37	45
	%	11,6	14,3	13,8	10,7	11,9
36-40 év	fő	34	33	30	56	44
	%	11,9	11,8	13,3	16,3	11,6
41-45 év	fő	43	35	30	40	36
	%	15,1	12,5	13,3	11,6	9,5
46-50 év	fő	48	38	23	35	44
	%	16,9	13,6	10,2	10,2	11,67
51-55 év	fő	28	32	30	41	40

	%	9,85	11,5	13,3	11,9	10			
56-60 év	fő	11	12	17	26	31			
	%	3,8	4,3	7,58	7,5	8,2			
61 év felett	fő	1	1	2	3	6			
nyilvántartott/regisztrált munkanélküli összesen			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli						
Fő			fő			%			
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	137	159	296	94	84	178	68,6	52,8	60,1
2009	124	161	285	60	68	128	48,3	42,2	44,9
2010	95	119	214	51	69	120	53,6	57,9	56,0
2011	180	188	368	78	86	164	43,3	45,7	44,5
2012	186	197	383	82	91	173	44,1	46,2	45,2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	Férfi	összesen	Nő		Férfi		Összesen	
	fő	Fő	fő	fő	%	fő	%	Fő	%
2008	273	292	565	9	3,2	9	3,0	18	3,1
2009	276	284	560	12	4,3	19	6,6	31	5,5
2010	275	284	559	9	3,2	6	2,1	15	2,6
2011	279	292	571	14	5,0	24	8,2	38	6,6
2012	286	297	583	21	7,3	28	9,4	49	8,4

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

	Közfoglalkoztatásban résztvevők személyek száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakosságához képest
2011	202	36,7 %	78	38,6 %
2012	224	40,3 %	86	38,4 %

Mint ahogy a fenti táblázat is tükrözi hiába nőtt az évek során a közfoglalkoztatásban résztvevők száma, azonban a munkanélküliek száma is nőtt vele egyenesen arányosan. Ennek oka az, hogy egyre több fiatal került ki a munka világába. Munkalehetőség hiánya miatt a közfoglalkoztatás az egyedüli megoldás a munkanélküliségre.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Szabolcs-Szatmár-Bereg megyén belül a Nagykállói kistérségben a legmagasabb a tartósan regisztrált munkanélküliek aránya. Az inaktív és a munkanélküli népesség foglalkoztathatóságát nagymértékben megnehezíti a piacképes ismeretek hiánya. Ebből kifolyólag szükséges képzési, átképzési programok lebonyolítása, a tananyagok fejlesztése, valamint az ezekhez szükséges oktatási intézmények fejlesztése, korszerűsítése.

A hosszú ideje tartó munkanélküliség az érintettek esetében tartós fásultságot, reménytelenséget eredményez, gyakori probléma, hogy még a munkaügyi központban, családsegítőben sem jelentkeznek, a segítségkérést hiába valónak tartják. Számukra az egyedüli stressz-kezelés az alkohol, dohányzás, nőknél gyakran a nyugtatók.

Ahogy a múltban, úgy a jelenben is a mezőgazdaság biztosítja a megélhetést a lakosság jelentős részének.

A településen nagy hagyománnyal rendelkezik az almatermelés. A szántóföldi növénytermesztésben a kukorica, a gabonafélék és a dohánytermesztés a jellemző. A zöldségfélék közül a paprika, paradicsom, az uborka és az utóbbi években a dinnye termesztése a népszerű.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A Nagykállói kistérségben a legmagasabb a tartósan regisztrált munkanélküliek aránya. Az inaktív és a munkanélküli népesség foglalkoztathatóságát nagymértékben megnehezíti a piacképes ismeretek hiánya. Ebből kifolyólag szükséges képzési, átképzési programok lebonyolítása, a tananyagok fejlesztése, valamint az ezekhez szükséges oktatási intézmények fejlesztése, korszerűsítése.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A képzési támogatások célja az álláskereső és a munkahely megszűnéssel veszélyeztetettek munkaerő-piaci esélyeinek javítása.

Kiemelten támogatandó: azoknak a személyeknek a képzésben való részvétele,

- akik álláskereső és
- szakképzettséggel nem rendelkeznek, vagy meglévő szakképesítésük elavult,
- 50 év feletti,
- alacsonyan iskolázottak,
- a munkaerőpiacon hátrányos helyzetű rétegekhez tartozók.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az Önkormányzat a mélyszegénységben élő személyeket igyekszik bevonni a közfoglalkoztatásba. A rászorulóknak esélyt kínál a munka világába való visszatérésre. A közmunkaprogramok évek óta sikeresek településünkön, mert a résztvevőket sikerül visszavezetni a munka világába. Köz munkában résztvevők elsősorban olyan feladatokat teljesítenek, melyek révén javul a településünk összképe. A mezőgazdasági munka során pedig a településünk a maga által termelt zöldségféléket hasznosítja az Önkormányzati konyhában.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkoztatás területén megvalósuló hátrányos megkülönböztetés nem csak az egyes ember méltóságát sérti, hanem a munka világába való integrációt is sérti. A cél, hogy mérséklődjene az a negatív tényező, - a foglalkoztatottak munkavégzés alóli kibújása, alkoholfogyasztás-, amelyek akadályozzák a hatékony munkavégzést. A program során bebizonyosodni látszik, hogy a tartós munkanélküli személy társas-társadalmi kapcsolatai beszűkülnek, önértékelése romlik, gyakran mentális problémákkal küzd. A program egyik célja, hogy ezeket az embereket felkaroljuk és megmutassuk, hogy van kiút, nincs egyedül.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Ezek közül több ellátás igénylése 2013. 01. 01-től a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Járási Kormányhivatal hatáskörébe tartozik.

Segélyfajták a támogatás gyakorisága szerint	Segélyfajták a juttatás módja szerint	
Rendszeres	Pénzbeli	Természetbeni
	ápolási díj	
	aktív korúak ellátása (foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély),	lakásfenntartási támogatás,
	időskorúak járadéka	közgyógyellátás,
	lakásfenntartási támogatás	
Átmeneti	átmeneti segély	átmeneti segély,
	Temetési segély	köztemetés

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Az aktív korúak ellátására jogosultak pénzbeli ellátásának típusa:

- a foglalkoztatást helyettesítő támogatás,

Az aktív korúak ellátására való jogosultság megállapításáról a települési önkormányzat **jegyzője** dönt. **Foglalkoztatást helyettesítő támogatást** állapítanak meg annak a személynek, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították kivéve, ha a rendszeres szociális segélyre való jogosultság feltételeivel rendelkezik. A foglalkoztatást helyettesítő támogatás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-a (**2013. évben: 22.800,- Ft.**).

Összességében elmondható, hogy a segélyeket, támogatásokat a településen élők közt jól szétterítve ítéli meg az önkormányzat, vagyis nem alakult ki egy szegregált, nagyon leszakadt településrész, ahová sokkal több támogatást kellene adni, mint más településrészek lakóinak.

	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	296	25	8,4
2009	285	41	14,3
2010	214	30	14,0
2011	368	46	12,5
2012	377	23	6,1

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és

hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Önkormányzatunk, összesen 1 önkormányzati bérlakással rendelkezik. A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása. Lakhatást segítő támogatás a normatív lakásfenntartási támogatás. A lakásfenntartási támogatás természetbeni valamint pénzbeli ellátásként kerül megállapításra, a közüzemi számlákhoz, a szemétszállítás díjához.

A lakásfenntartási támogatás havi összege 2500-9000 Ft között mozog. A megállapított lakásfenntartási támogatások száma évről-évre nő, ezzel is jelezve azt, hogy a lakosság nagy része rá van szorulva arra, hogy ezen támogatás segítségével hozzájárul a költségek viselésével. Szociális lakhatás, egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok, elégtelen lakhatási körülmények nem relevánsak a településen.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Szakoly Községre vonatkozóan megállapításra került, hogy településünkön szegregátum nem található.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Szakolyban az egészségügy és szociális ellátás magas szinten és színvonalon biztosított a lakosság számára. Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.) 152. §-a részletezi az egészségügyi alapellátás körébe tartozó település önkormányzati feladatokat.

Ennek megfelelően az egészségügyi alapellátás része:

- háziiorvosi, gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás a szomszéd városban,
- védőnői ellátás,
- iskola-egészségügyi ellátás.
- foglalkozás-egészségügyi szolgáltatást biztosít,

A háziiorvosok (Szakoly településen területi ellátási kötelezettséggel 2 háziiorvos működik), gyermekorvos, védőnő, valamint a fogorvosok, vállalkozási formában látják el alapellátási feladatukat, közvetlenül szerződnek az OEP-pel. Az iskola-egészségügyi ellátás az iskolaorvos és a védőnők együttes szolgáltatásából áll, amely kiegészül fogorvosi ellátással is. Az egészségügy e területe talán az egyik legfontosabb az ifjúság egészséges fejlődése szempontjából. A település nem rendelkezik mentőállomással, s legközelebbi mentőállomás Balkány városban van, a községtől 3 km-re, ezt követően pedig a Nyíregyházán lévő mentőállomás van a legközelebb (30 km).

A községben működik gyógyszertár, de nem ad éjszakai ügyeletet. A legközelebbi éjszakai ügyeletet is ellátó gyógyszertár az 15 kilométerre lévő Nagykállóban érhető el.

A településen jelenleg 1 védőnői szolgálat van, amely ellátja az iskola-egészségügyi ellátást is. A védőnői szolgálatot is az OEP finanszírozza, a védőnő rendelkezik az előírt képesítéssel. A védőnő szakmai felügyeletét az ÁNTSZ illetékes vezető védőnője látja el.

2012-ben a gondozott családok száma 155.

Ide tartoznak a 0-6 éves korú gyermekeket nevelő családok, valamint a várandós anyák családja.

2012-ben a születek száma: 31

Koraszülöttek száma: 3.

Védőnői látogatást nem igénylők száma: 0

Intézetben kívüli születek száma: 0

Otthon tervezett születek száma: 0

Szociálisan fokozott gondozottak száma: 43
Az év folyamán nyilvántartott várandós anyák száma: 28
Ebből fokozott gondozást igénylők: 15
Egészségügyi ok miatt: 12
Környezeti ok miatt: 2
Egészségügyi és környezeti ok miatt: 1

A kismamák gondozásba vétele a 13. hétig megtörténik, rendszeresen járnak tanácsadásra, nincs olyan, aki védőnői gondozásban nem részesült.
A nővédelmi gondozáson megjelentek száma is évről évre több lesz.

	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	184
2009	125
2010	171
2011	117
2012	169

Fejlesztő és rehabilitációs lehetőségek Nagykállóban és Nyíregyházán vehetők igénybe. A közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjai megjelennek (gyümölcs, zöldség, tejtermék). Hátrányos megkülönböztetés az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor nem releváns.

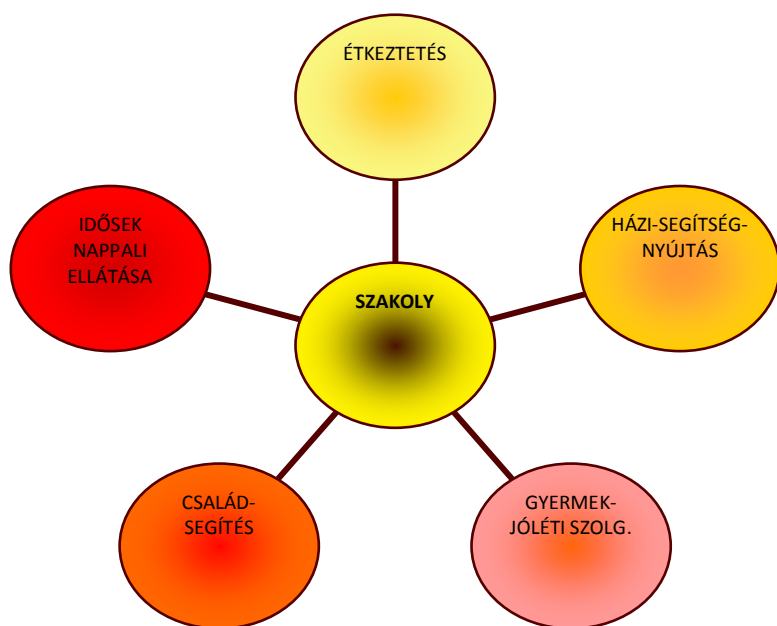
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz az Alapszolgáltatási Központ biztosítja az állampolgárok számára az egyenlő esélyű hozzáférést. Az alapszolgáltatások teljes körű megvalósításával, az ellátások működtetésével jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy a lakosság mindennapi életvitelükhöz segítséget kapjanak, és a még otthonukban gondozható személyeknek ne kelljen bentlakásos ellátást igénybe venni. Tartós bentlakást, illetve átmenti elhelyezést nyújtó otthon a településen nincs.

A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. Az ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munka folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.

Az intézmény az alábbi szolgáltatásokat látja el:

- szociális étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- családsegítés,
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- gyermekjóléti szolgáltatás
- idősek klubja

Szakoly	Házi segítségnyújtás	Szakoly	27
	Idősek nappali ellátása	Szakoly	30
	Családsegítés	Szakoly	3010
	Gyermekjóléti szolgálat	Szakoly	686
	Étkeztetés	Szakoly	148
	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	Szakoly	35

146/2009. (05.12.) képviselő-testületi határozatával elfogadásra került Szakoly Község Önkormányzatának Sportkonceptiója.

Alapelvei:

- Minden egyén számára lehetővé kell tenni a sportolást
- Valamennyi fiatal számára lehetőséget kell biztosítani a testnevelési oktatásban való részvételre és arra, hogy az alapvető sportképességekre szert tehessen.
- Mindenki számára biztosítani kell a biztonságos és egészséges környezetben a sportolási lehetőséget

Községünk sportéletének elemzésekor, és a jövőre vonatkozó elképzelések meghatározásakor mindenképpen szükséges kitérni a múlt sikereire. Szakolyhoz való kötődést növeli a korábban elért sportsikerek megbecsülése, a hagyományok ápolása.

Az Arany János Általános Iskola, Szakképző Iskola és Gimnázium sportköre diáksportkör, melyet elsősorban a lelkes pedagógusok és az edzett ifjúság szeretete tett ismertté. A tornateremben, valamint a külső sportudvaron, a labdajátékokon kívül az atlétikának is hódolhatnak.

Az iskolai és a felnőtt versenysporthoz jók a tárgyi feltételek. A települési önkormányzat elhatározta, hogy tovább folytatja a tárgyi feltételek javítását, az anyagi lehetőség függvényében. A következő időszak tervei között szerepel a gyakorlópálya létesítése is. A község törekszik arra, hogy a saját tulajdonát képező fedett és szabadtéri sportlétesítmények építése érdekében minél több központi pályázati lehetőséggel éljen.

A település polgárai számára a szabadidősport, a gyermek-és ifjúsági sport, a nők és családok sportjának, valamint a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok és fogyatékosok sportjának segítése, melynek módozatai

- Az egészséges életmód kialakítása, valamint a fenti célok érdekében rendszeres sportolási lehetőségek megszervezése
- Az önkormányzat éves költségvetéséből meghatározott feltételek mellett anyagi segítséget nyújt a rendszeres sportoláshoz.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

Teleház Információs Központ: 1998 óta működik jelenlegi helyén, szolgáltatási tevékenysége a helyi sajátosságokhoz igazodóan szerteágazó: telefon és telefax szolgáltatás, fénymásolás, szövegszerkesztés, nyomtatás, hirdetésfelvétel, egyedi nyomtatványok készítése, térségfejlesztési szolgáltatás, gazdajegyző és ügyvédek kiszolgálása, pályázatok bonyolítása, internet szolgáltatás, rendezvények szervezésében, lebonyolításában való közreműködés. A teleház jelenleg a leglátogatottabb és a visszajelzések alapján a legkedveltebb új típusú közművelődési feladatokat ellátó intézmény. Ezt a kedvező megítélést folyamatos megújulással, újabb feladatok vállalásával és a felismert igények kielégítésével próbálják megtartani. A községi könyvtár jelenleg a teleház épületében, de külön teremben működik. Településünk igyekszik vendégcsalogató programokkal is kedveskedni az ide látogatóknak. Jó néhány már nemzetközi hírnévre is szert tett az elmúlt évek során. Ezek a rendezvények a helyi jellegzetességekre, hagyományokra épülnek, melyek a szórakoztatáson kívül igyekeznek bemutatni a térségben élők szokásait, gasztronómiai különlegességeit és betekintést engednek az emberek mindennapjaiba is.

A gyermekek fejlődésére nagy hatással van a tanórán kívüli szabadidős programok, mint például a foci, vagy egyéb más sportolási lehetőségek. Ezzel elősegítve a gyermekek, tanulók személyiségfejlődését, kreatív képességeinek kibontakoztatását, hátrányainak kompenzálását, miközben hatékonyan fejlesztik a különböző kompetenciáikat, és javítják fizikai erőnlétüket is. Olyan közösségi központok létrehozása a cél, amelyek elősegítik a tanulás és a munka világába történő integrációt. A közösségi központok tevékenysége ki kell, hogy terjedjen a személyi és környezeti higiéniára, az egészséges életmódra, a felelős családtervezésre, így a rendszeres testmozgásra, az egészséges táplálkozásra, a dohányzás és a túlzott mértékű alkoholfogyasztás megelőzésére, a tanulás és képzés fontosságára.

Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása.

Etnikai konfliktus nem jellemző.

3.8. A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Szakoly Község Önkormányzata és a Szakolyi Roma Nemzetiségi Önkormányzata kinyilvánítják, hogy közös érdeküknek és feladatuknak tekintik a Szakoly község közigazgatási területén élők részére a megfelelő életfeltételek biztosítását, a település fejlesztését, óvodás és iskoláskorú gyermekek számára a megfelelő oktatási feltételek megteremtését, a tudáshoz jutás és esélyegyenlőség lehetőségének biztosítását.

A nemzetiségi önkormányzat pénzügyi gazdálkodásával kapcsolatosan jelentkező feladatokat Szakoly Község Polgármesteri Hivatalának pénzügyi csoportja látja el.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Tartós munkanélküliség	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása, valamint egyéb helyi vállalkozók felkutatása és ezzel egyidejűleg a munkalehetőségek tárháza tovább bővül
A hátrányos helyzet generációkon keresztül öröklődik	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási programok szervezése.
A munkaerő-piacon való elhelyezkedés elősegítése	Képzések, tanfolyamok indítása, munkahelyteremtés

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Kutatásunkból kiderül, hogy a gyermekszületések száma az elmúlt évek folyamán csökken. Ennek oka sokrétű.

2008. évi adat szerint a 18 éven aluliak száma 684 fő volt, míg ez a szám 2012-re 659 főre változott.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A **veszélyeztetett és védelembe vett kiskorúak** számát a település jegyzője tartja nyilván. A jegyző védelembe veszi a gyermeket, ha a szülő vagy a törvényes képviselő az alapellátások önkéntes igénybevételével a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható. A települési önkormányzat jegyzője a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével védelembe veheti továbbá a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértést elkövetett fiataalkorút, vagy a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a 14. életévét be nem töltött gyermeket, vagy a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiataalkorút. A veszélyeztetett gyermek definíciója alatt olyan magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapotot ért a rendelet, amely a gyermek testi, érzelmi, értelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza.

A védelembe vett 18 év alattiak száma az elmúlt évek során igen változatos képet mutatott. Hol jelentősen csökkent ez a szám, hol jelentősen megnövekedett. A 2012. évi TeIR által nyilvántartott adatok által a védelembe vett 18 év alattiak száma 13 fő volt, míg a veszélyeztetett kiskorúak száma 54 fő volt.

Bizonyos esetekben a törvényi fogalmak nem fedik a valós **hátrányos helyzetet**. Sajátos szempontokat figyelembe véve, külön kategóriában jelölik meg, hogy kik azok a gyerekek, akik a törvény szerint nem definiálhatók sem hátrányos helyzetűnek, sem halmozottan hátrányos helyzetűnek, de az alábbiakban felsorolt szempontokat figyelembe véve segítségre szorulnak, odafigyelést igényelnek:

- a család bevétele csekély, de éppen kicsúsznak a gyermekvédelmi támogatási hozzájárulásból,
- szűkösek a lakáskörülmények, egészségtelen a lakhatási feltétel, rossz a felszereltség,
- a szülők iskolai végzettsége már nem felel meg a munkaerőpiacon, emiatt tartós a munkanélküliség,
- deviáns környezeti ártalmak között élnek a gyerekek,
- az ép család, vagy a család hiánya,
- beteg vagy korlátozott képességű szülők között élnek a gyerekek,

A gyermek akkor minősül **halmozottan hátrányos helyzetűnek**, ha mindkét szülője – különélés esetén a törvényes képviselőjét ellátó szülője -, legfeljebb az iskola 8. évfolyamán folytatott tanulmányait fejezték/fejezte be sikeresen.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítják meg, míg a kiegészítő illetve a

rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban akkor részesítheti a családot az önkormányzat, illetve az illetékes jegyző, amennyiben a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. A gyermekek védelmének rendszerében a pénzbeli és természetbeni ellátások közül a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítését, a veszélyeztetettségének megelőzését szolgálja azáltal, hogy a szociálisan hátrányos helyzetben levő családoknak támogatást nyújt.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja, annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének az igénybevételére, amely óvodások, általános iskola 1-8. osztályosok esetében 100%-ot jelent.
- Kedvezmények még - tankönyvtámogatás - igénybevételére, valamint
- augusztus és november hónapban pénzbeli támogatásra, amelynek összege nem emelkedett az elmúlt évhez képest, továbbra is gyermekenként 5.800,-Ft. A támogatás finanszírozása 100%-ban az állami költségvetésből történik. Az egyszeri támogatást 2012. augusztusában már természetbeni támogatásként – Erzsébet utalványban - kapták meg a jogosultak.

	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma
2008	439	12	-	-	-
2009	458	17	-	-	-
2010	473	15	-	-	-
2011	474	19	-	-	-
2012	433	18	-	-	-

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások köre kiszélesedett az elmúlt években. A támogatások zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik. A kedvezményes étkeztetés 2 csoportra oszlik. Van azoknak a köre, akik teljes mértékben, azaz 100 %-ban ingyen étkeznek. Ezen gyermekek száma a 2012. évi adat szerint 284 fő volt. A másik csoportba tartozók, azokat a személyeket jelentik, akik 50 %-os mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak. Az ide tartozók gyerekek száma a 2012-es adat szerint 17 fő.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Szakoly településen nincs magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Szakoly Községre vonatkozóan megállapításra került, hogy településünkön szegregátum nem található.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

	védőnők száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	136
2009	1	142
2010	1	130
2011	1	136
2012	1	202

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

Szakoly Községben a védőnői feladatokat 1 szakképzett védőnő látja el. A védőnő ellátja az iskola-egészségügyi ellátást is.

2012-ben a gondozott családok száma 155.

Ide tartoznak a 0-6 éves korú gyermekeket nevelő családok, valamint a várandós anyák családja.

2012-ben a születések száma: 31

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A házi orvosok (Szakoly településen területi ellátási kötelezettséggel 2 házi orvos működik), gyermekorvos, védőnő, valamint a fogorvosok, vállalkozási formában látják el alapellátási feladatukat, közvetlenül szerződnek az OEP-pel.

Az iskola-egészségügyi ellátás az iskolaorvos és a védőnők együttes szolgáltatásából áll, amely kiegészül fogorvosi ellátással is. Az egészségügy e területe talán az egyik legfontosabb az ifjúság egészséges fejlődése szempontjából. A település nem rendelkezik mentőállomással, s legközelebbi mentőállomás Balkány városban van, a községtől 3 km-re, ezt követően pedig a Nyíregyházán lévő mentőállomás van a legközelebb (30 km).

c) 0-7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Kiskorú személyre a családsegítés akkor terjedhet ki, ha a kiskorú családtagjának ellátása a családsegítés keretében indult, és a kiskorú érdekei - a gyermekjóléti szolgáltatás igénybevétele nélkül - e szolgáltatás keretében is megfelelően biztosíthatók. Szakoly községben működik a **Biztos Kezdet Program**. Filozófiájának szemlélete hangsúlyozza, hogy minden gyermek állapotában, fejlődésében, a gyermek lehető legkorábbi életszakaszától, de leginkább a 18 hónapos kortól 36 hónapos korig alapozzuk meg a gyermek későbbi életének sikerességét a szülővel való rendszeres, folyamatos, következetes együttműködésben. Mint a neve is mutatja a természetes képességfejlődés segítése, a kisgyermeket nevelő szülő minél korábbi szakszerű támogatására adott lehetőséget Szakoly Község Önkormányzata, amikor a Biztos Kezdet Gyerekházat pályázat által létrehozta településünkön. A figyelemkoncentráció, a mozgáskészség, a manuális és beszéd-készség, az alkalmazkodás már a születés pillanatától fejlődik és támogatható. Ennek alapja a gyerekekkel való bánásmód érzelmi és értelmi támogatása. A programban különösen fontos a szülők bevonása és a velük való együttműködés, mert ki ismerné jobban a gyereket, mint maga a szülő! A szülővel kölcsönösen segítve egymást biztosítják a gyerekek számára azt a szép, tiszta, játékokkal jól felszerelt környezetet, változatos tevékenységeket, ami hozzájárul magas

színvonalú gondozásukhoz és nevelésükhöz. A Gyerekházban közösen vesznek részt a szülőkkel a feladatok tervezésében és ellátásában.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Az önkormányzati sporttevékenység magában foglalja a testnevelés és sportkultúra valamennyi formáját, a gyermekek és felnőttek testnevelési kulturális, rekreációs és szabadidős tevékenységétől, rendszeres testmozgásától a technikai és szellemi sportokon át a versenysportig, beleértve a testnevelés, testedzés és az egészségmegőrzés minden kapcsolódó területét. Az Önkormányzat sportlétesítmény hálózata folyamatosan bővült, mára már korszerű és modern sportlétesítmények állnak rendelkezésre: műfüves pálya, sportpálya, köznevelési intézmények tornatermei megfelelően szolgálják a testnevelés és szabadidősport ügyét (edzések, kiegészítő foglalkozások), az óvodai tornaterem építése folyamatban van.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Minden évben lehetőség nyílik arra, hogy a családok igénybe vegyék a kedvezményes gyermekétkeztetést. Főként 2 csoportra terjed ki ez juttatás, akik ingyen étkezhetnek és azok, akik 50%-os kedvezményt kapnak.

Az ingyenes tankönyv lehetőségével egyre kevesebben élnek. Ennek oka az, hogy kevesen tudnak ezen lehetőség igénybevételéről. Ez a szám 2008-ban elérte a 440 főt, míg ez 2012-re, 334 főre csökkent.

Összességében elmondható, hogy a segélyeket, támogatásokat a településen élők közt jól szétterítve ítéli meg az önkormányzat, vagyis nem alakult ki egy szegregált, nagyon leszakadt településrész, ahová sokkal több támogatást kellene adni, mint más településrészek lakóinak. Az Önkormányzat odafigyel arra, hogy minden rászoruló kapja meg a segítséget.

Az önkormányzat által nyújtott, rászorultságtól függő egyéb (pénzbeli és természetbeni) támogatási esetek száma szintén a településen lakók jövedelmi helyzetéről ad képet. Olyan elemek, támogatások tartoznak ide, mint például:

- rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- temetési segély, (pénzbeliek),
- méltányossági közgyógyellátás,
- első lakáshoz jutó fiatal házasok támogatása,
- tankönyvsegély (természetbeni)
- kedvezményes gyermek-étkeztetés (gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számára)

Gyermekjóléti alapellátások:

- Gyermekjóléti szolgáltatás
- Iskolai napközi

Gyermekjóléti szolgálat: olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését szolgálja. A gyermekjóléti szolgáltatás keretében biztosítani kell a családgondozó tevékenységet, szolgáltatás közvetítésével segíteni a kliens hozzájutását a szolgálat által nyújtott szolgáltatásokhoz, megszervezni a szakmai fórumokat, valamint a gyermekek és fiatal felnőttek számára a szabadidős programokat.

Gyermekjóléti Szolgálat gondozási tevékenysége:

	Gyerekek száma	Családok száma
Alapellátásban	50	16
Védelembe vett	13	7
Utógondozás	–	–
Átmeneti nevelésben lévő családok gondozása	27	14
Ideiglenesen elhelyezett	1	1
Tartós nevelt	2	2
Utógondozás, szakellátásból kikerült	0	0
Összesen:	93	40

Gyermekjóléti szolgálat tevékenysége a kezelt probléma típusa szerint

Ssz.	Probléma típusa	Kezelt problémák száma	Ellátott gyerekek száma
01	Anyagi (megélhetési, lakhatási stb)	40	32
02	Gyermeknevelési	23	23
03	Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	–	–
04	Magatartászavar, teljesítményzavar	10	10
05	Családi konfliktus	16	11
06	Szülők vagy család életvitele	15	15
07	Szülői elhanyagolás	0	0
08	Családon belüli bántalmazás (fizikai, szexuális)	0	0
09	Fogyatékoság, retardáció	0	0
10	Szenvedélybetegség	2	2
11	Problémák száma összesen	106	93

Az esetszámok közel 80 %-a a nem megfelelő szülői nevelés, elhanyagolás, a szülői kötelességek, feladatok ismereteinek hiányából ered.

További gondok a családban a szülő italozó életmódja és a munkanélküliségből adódó rendszeres jövedelem hiány. A családok egy részénél az együttműködés hiánya tapasztalható, amely a későbbi magasabb gyermekvédelmi intézkedések – védelembe vétel – elrendelését eredményezik. Hátrányos megkülönböztetés nem tapasztalható.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékosággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Településünkön lehetőség van már a kiskorban történő gyermekek felzárkóztatására. A Biztos Kezdet Program filozófiájának szemlélete hangsúlyozza, hogy minden gyermek állapotában, fejlődésében, a gyermek lehető legkorábbi életszakaszától, de leginkább a 18 hónapos kortól 36 hónapos korig alapozzák meg a gyermek későbbi életének sikerességét a szülővel való rendszeres,

folyamatos, következetes együttlétben. Mint a neve is mutatja a természetes képességfejlődés segítése, a kisgyermeket nevelő szülő minél korábbi szakszerű támogatására adott lehetőséget Szakoly Község Önkormányzata, amikor a Biztos Kezdet Gyerekházat pályázat által létrehozta településünkön. A figyelemkoncentráció, a mozgáskészség, a manuális és beszéd-készség, az alkalmazkodás már a születés pillanatától fejlődik és támogatható. Ennek alapja a gyerekekkel való bánásmód érzelmi és értelmi támogatása. A programban különösen fontos a szülők bevonása és a velük való együttműködés, mert ki ismerné jobban a gyereket, mint maga a szülő! A szülővel kölcsönösen segítve egymást biztosítják a gyerekek számára azt a szép, tiszta, játékokkal jól felszerelt környezetet, változatos tevékenységeket, ami hozzájárul magas színvonalú gondozásukhoz és nevelésükhöz. A Gyerekházban közösen vesznek részt a szülőkkel a feladatok tervezésében és ellátásában. Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, valamint a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény alapján a fogyatékos gyermek, tanuló nevelése-oktatása az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, vagy a többi gyermekkel, tanulóval együtt folyhat. Az integrált oktatás jogi kereteit a közoktatási törvény biztosítja.

Tanulóink szülői háttere heterogén, amit természetesen diákjaink összetétele is tükröz. A változatos összetételnek megfelelően a szülők és diákok igénylik a színvonalas anyanyelvi és idegen nyelvi oktatást, vagy a számítógéppel történő elmélyültebb megismerkedést, vagy a magas óraszámú testnevelést. Az iskola életét színesebbé tevő, a személyiség kiteljesedését segítő, közösségformáló rendezvények sora vált hagyománnyá az elmúlt évtizedek alatt. Kiemelt területei iskolai munkánkban az egészségnevelés, egészséges életmódra nevelés, az idegen nyelvi képzés, a számítástechnika tanítása. A termek berendezése életkorhoz alkalmazkodó. A székek korszerű, az élettani igényekhez igazodó, formatervezett bútorok. A tanulóink mozgásigényét a tornacsarnok biztosítja. Minden feltétel adott a testi nevelés számára. Számítógéptermünk jól felszerelt, a korszerű követelményeknek megfelel. Az iskolának évek óta van internet hozzáférése. Az idegen nyelvek és a matematika hatékonyabb elsajátítását csoportbontással segítjük. Színes könyvtári állományunk a tanulók és nevelők számára folyamatosan rendelkezésre áll. Rendszeres és folyamatos kapcsolatot építünk és tartunk a környék oktatási, kulturális és sport intézményeivel. Jelentős a más településekről bejáró tanulók aránya környező településekről. A Pedagógiai Szakszolgálat a szomszédos városban működik, arra törekszik, hogy a szolgáltatások hozzáférését minden településen biztosítani tudja. Minden problémás eset előttük van, nincs „kallódó” gyerek. A térségben magas a hátrányos helyzetű gyermekek/tanulók száma, akik egyébként nem kerülnének szakember elé. A hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségének záloga a megfelelő minőségű és időtartamú iskoláztatása. Az iskola alsó tagozatában a gyerekek fejlődésének üteme messze meghaladja a későbbi életszakaszok fejlődésének sebességét. Az iskola első éveit meghatározó jelentőségűek az iskolai intézményrendszer elfogadásában, a tanulás, az adaptációs készségek alakulásában. Az alapvető készségek, melyek a sikeres iskolakezdés feltételei, kisgyermekkorban, az agyi érési folyamatok lezárulásáig – megterhelés nélkül – rendkívül fejleszthetőek. A szegényebb családok gyermekei lényegesen elmaradnak kognitív fejlődésükben kedvezőbb helyzetű társaikhoz képest. Az elmaradás oka a gyermeki fejlődés nem megfelelő ösztönzése a szülők korlátozott erőforrásai, a megélhetési nehézségek okozta terheltség, munkanélküliség és az otthoni környezet hiányosságai miatt. Tudatos pedagógiai munkára van szükség ahhoz, hogy a hátrányokat az iskolai nevelés csökkenteni tudja. Nemzetközi tapasztalatok azt mutatják, hogy a hátrányos helyzetből származó lemaradások – szakszerű, a gyermek társadalmi helyzetére érzékeny

pedagógiai szemlélettel és módszerekkel, a szülőket partnerré téve, velük együttműködve – sikeresen ellensúlyozhatóak.

Minden évben feltárásra kerülnek a hátrányos helyzetű (HH) és a halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók. Az intézmény több éve bekapcsolódott az IPR programba, melynek célja a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének növelése, a kialakult hátrányok csökkentése. A szakképző iskolában, nagy létszámban hátrányos helyzetű diákok tanulnak. A halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű gyermekek esélyegyenlőségének szempontjából az alábbiak mutatkoznak meg:

A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók statisztikai adatai mind az önkormányzat, mind az intézmények nyilvántartásában rendelkezésre állnak, kellő mértékben történt meg a szülői tájékoztatás, a nyilatkozatok visszagyűjtése. Intézményünkben 42 tanulócsoport működik 482 tanulóval. A gyerekek számához viszonyítva HH-s gyerekek száma magas 70%, ebből HHH-s 37% (180 fő). A csoportok közötti elosztásban nincs lényeges eltérés. A főállású pedagógusok száma megfelelő, a módszertani képzettség magas szintű. A pedagógusok nagy része rendelkezik olyan kompetenciákkal, melyek intézményi szinten a gyerekek egyéni fejlesztését, iskolai továbbhaladásra való felkészítését hatékonyan szolgálják.

tanév	tanodai program létszám	HH/ HHH tanulók létszáma	tehetséggondozó program	HH/ HHH tanulók létszáma	nyári tábor	HH/ HHH tanulók létszáma	Alapfokú művészetoktatás	HH/ HHH tanulók létszáma
2008/2009	-	-	6	20	-	-	-	-
2009/2010	-	-	5	35	-	-	-	-
2010/2011	-	-	8	30	-	-	-	-
2011/2012	-	-	10	40	-	-	-	-

A hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségének záloga a megfelelő minőségű és időtartamú iskoláztatása. Az iskola alsó tagozatában a gyerekek fejlődésének üteme messze meghaladja a későbbi életszakaszok fejlődésének sebességét. Az iskola első éve meghatározó jelentőségűek az iskolai intézményrendszer elfogadásában, a tanulás, az adaptációs készségek alakulásában. Az alapvető készségek, melyek a sikeres iskolakezdés feltételei, kisgyermekkorban, az agyi érési folyamatok lezárulásáig – megterhelés nélkül – rendkívül fejleszthetőek.

A szegényebb családok gyermekei lényegesen elmaradnak kognitív fejlődésükben kedvezőbb helyzetű társaikhoz képest. Az elmaradás oka a gyermeki fejlődés nem megfelelő ösztönzése a szülők korlátozott erőforrásai, a megélhetési nehézségek okozta terheltség, munkanélküliség és az otthoni környezet hiányosságai miatt. Tudatos pedagógiai munkára van szükség ahhoz, hogy a hátrányokat az iskolai nevelés csökkenteni tudja. Nemzetközi tapasztalatok azt mutatják, hogy a hátrányos helyzetből származó lemaradások – szakszerű, a gyermek társadalmi helyzetére érzékeny pedagógiai szemlélettel és módszerekkel, a szülőket partnerré téve, velük együttműködve – sikeresen ellensúlyozhatóak.

A gyermekek fejlődésében, esetleges problémák feltárásában, kompenzálásában a pedagógiai szakszolgálat szakemberei állnak rendelkezésre. Logopédiai oktatás és pszichológus heti egy alkalommal van biztosítva.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A rendszeres gyermek-védelmi kedvezményről, és további támogatások lehetőségeiről, tájékoztatás a rászorulóknak részére	A kedvezményekről tájékoztatás a szülők részére
Kevés a pályázati, támogatási forrás	Növelni a gyermekek tovább tanulási lehetőségeit
Nincs elegendő fejlesztő pedagógus a településen	Csökkenteni a gyermekek hátrányos helyzetét

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nők teszik ki a népesség felét, és sajátos problémáik alapvető társadalmi kérdéseket érintenek. 2003-ban Magyarországon a 15-64 éves nők 51%-a, a férfiak 63%-a volt foglalkoztatott. A nők munkahelyi hierarchiában elfoglalt helye úgy jellemezhető, hogy minél lejjebb megyünk a foglalkozások rangsorában, annál több nőt találunk az alacsonyabb keresetet jelentő és alacsonyabb presztízsű állások betöltői között, a vertikális szegregáció erősödésére utal a női vezetők rendkívül alacsony aránya. A nők és a férfiak munkaerő-piaci esélyegyenlőségének alapvető feltételei közé tartoznak a családi és munkahelyi kötelezettségek összehangolását lehetővé tevő családtámogatási ellátások, az elérhető és megfelelő minőségű gyermekgondozási, illetve a gondozásra szoruló családtag ellátását segítő szolgáltatások, valamint a családi kötelezettségeket rugalmasan figyelembe vevő munkaszervezetek és foglalkoztatási formák elterjesztése.

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést több jogszabály is tiltja, ezek között is kiemelt szerepet foglal el az Alkotmány és a Munka Törvénykönyve. Ugyanakkor a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását nem írja elő jogszabály.

A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyeseen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők foglalkoztatását alapvetően befolyásoló tényező, hogy kisgyermekes anyáról van-e szó. A kisgyermekes szülők munkavállalását nehezíti a munkahelyek hiánya, a nem szokványos foglalkoztatási formák mellőzése. Kevés a részmunkaidős és a távmunka, a rugalmas munkaidő alkalmazása. A kisgyermekes anyák a megnövekedett családi feladatok, a láthatatlan munka mellett akkor tudnak nagyobb eséllyel helytállni a munkahelyükön is, ha azok rugalmas lehetőségeket tudnak ajánlani számukra addig, amíg a gyermek kicsi. Ez több odafigyelést igényel mindkét féltől, a munkaadóktól és a munkavállalóktól is.

A kistelepüléseken élő nők, a roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák. A kisgyermekes anyáknak „állandóan beteg a gyerekük”, „beszűkülnek a gyese alatt”, „nem elég rugalmasak”, míg a 45 év feletti nőknek úgymond „elavult a tudásuk, kompetenciájuk”, és „járatlanok a változó világban”. Noha valóban semmiféle szabály, rendelet vagy törvény nem írja elő, a valóság az, hogy a gyermekgondozással, háztartással, házkörüli munkákkal, idős- és beteggondozással kapcsolatos feladatok elsöprő többségét ma is még mindig a nők végzik, akár dolgoznak emellett fizetést biztosító munkahelyen is, akár nem.

	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	1109	1004	138	62	159	137
2009	1017	920	150	86	161	124
2010	1125	1021	162	94	119	95
2011	1126	971	153	103	188	180
2012	1104	1074	142	167	204	227

Településünkön egyre jobban nőtt a munkavállalási korúak száma. A férfiak és nők vonatkozásában a férfiakkal szemben a nők egyre nagyobb számban vannak foglalkoztatva, ennek az a magyarázata, hogy a mezőgazdasági idénymunkában szükség van a női munkaerőre pl.: a meggyaszódás, uborkaszédés, dohánytörés, - és fűzés. Azonban ott a másik oldal, a munkanélküliek száma. Az azt tükrözi, hogy még mindig sok nő van állás, munkahely nélkül. Ennek oka, hogy azok a nők, akiknek családjuk, gyerekük van, nehezen helyezkednek el, mivel a gyermeküket nincs kire hagyniuk, nincs olyan családtagjuk, akik be tudnának nekik segíteni a gyermekgondozási feladatok elvégzésében, vagy nem is szeretnék másra bízni a család körül ellátandó feladatokat.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Az alacsony iskolai végzettség már önmagában is rontja az egyén munkavállalási esélyeit. Ha ehhez még az is párosul, hogy az alacsony iskolai végzettségű személy a női nemhez tartozik, elhelyezkedési lehetőségei tovább csökkenhetnek.

A településünkön egyéb szervezet által megvalósított programok résztvevői között magasan vezet a női nem.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Hazánkban a nők foglalkoztatottságában az elmúlt években kedvezőtlen helyen állt, a kisgyermekes anyák foglalkoztatási aránya hazánkban a legkisebb volt. A gyermekvállalást követően a nőknek sokszor esélyük sincs arra, hogy a munkahelyre visszatérhessenek, hiszen annyi idő alatt, amíg az édesanya otthon van gyermekével - ha még testvér is születik, csak nő ez az idő -, sajnos sok esetben a munkahely megszűnik, vagy a munkakör átalakul. Előfordul, hogy az édesanyák különböző képzéseken, átképzéseken vesznek részt annak reményében, hogy a gyermekgondozási segély („Gyes”) lejártakor nagyobb eséllyel térhetnek vissza a munkaerőpiacra. Természetesen mindehhez szükséges, hogy gyermekeik számára biztosított legyen a napközbeni ellátás valamely formája. Ha mégis sikerül visszatérni az eredeti munkahelyükre, bérezésük jelentősen alacsonyabb az ugyanolyan korú- és képzettségű, ugyanannyi szakmai tapasztalattal rendelkező férfi kollégáikhoz képest.

A női munkavállalás nem szabadította meg a nőket az otthoni és a háztartási teendők sokaságától, a munka és a családi élet összeegyeztetése reménytelen feladatnak látszik, az otthoni, nem fizetett munka túlnyomó többsége továbbra is a nőkre hárul. Probléma, hogy a nők növekvő részvétele a fizetett munka világában nem járt együtt a háztartási munkamegosztás jelentős változásával. A férfiaknak és nőknek tulajdonított társadalmi feladatok közötti határ egyre inkább feloldódik, átjárhatóbbá lesznek a korábban elkülönülő területek. Be kell vonni a férfiakat a háztartási munkákba, a gyermekek nevelésébe.

Hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása a településen a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény hatálya alá tartozó, óvodában és iskolai napköziben történik. A gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményben csak az étkezésért állapítható meg térítési díj. A napközbeni ellátást óvodában vagy napközi otthonban kell megoldani. A gyermekvédelmi törvény a gyermekek napközbeni ellátásához normatív kedvezményeket állapít meg:

- Kedvezményben részesülnek a nagycsaládban / három vagy több gyermeket nevelő családok / élő gyermekek, nekik az intézményi térítési díj 50%-át kell fizetniük. 50%-os kedvezményt biztosít a törvény a tartósan beteg és a fogyatékos gyermekeknek.

Az óvoda maximálisan kihasználta, minden gyermeket fel tudnak venni, elutasításra nem került sor, amennyiben a szülők nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A szülőkkel nagyon jó a kapcsolattartás. A szülőkkel való jobb kapcsolattartás érdekében közös programokat szervezett az óvoda: munkadélutánok, kirándulások, ünnepségek keretében. Nyíltnapok megrendezésével még nagyobb lehetőség nyílik a szülők számára, hogy betekintést nyerjenek az óvoda mindennapi életébe.

Szakemberek minden nevelési évben elvégzik a középső és nagycsoportos gyermekek szintfelmérését. Pszichológus, logopédus rendszeresen látogatja az óvodát, segítenek a felmerülő problémák megoldásában.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	136	136
2009	1	142	142
2010	1	130	130
2011	1	136	136
2012	1	202	202

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A nők elleni erőszak megszüntetéséhez a középkori gondolkodásmódot kell felszámolni. Középpontjába kell állítani a nemi alapú erőszak elleni küzdelmet. Az elkövetkező időszakban növelni kell mind a figyelemfelkeltést, mind pedig az áldozatok védelmét illetően, ehhez azonban további ambiciózus intézkedésekre van szükség.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyatthon, családok átmeneti otthona)

Szakoly községben nincs olyan intézmény, ami védelmet, biztonságot adna a krízishelyzetbe került anyák számára. A legközelebbi ilyen intézet a szomszédos településen Balkányban található.

A Szent Miklós Szeretetotthon és Menedékház Családok Átmeneti Otthona 1996. 07. 01. óta működik. Kétszintes összkomfortos akadálymentesített épület, melyhez parkosított udvar és kert tartozik. A földszinten 6 szoba, 3 fürdőszoba, 3 WC található, valamint az étkező konyhával, amely alkalmas főzésre. Az anyák itt étkeznek a gyerekekkel együtt. Az emeleten 3 szoba, személyzeti WC, egy összkomfortos fürdőszoba, egy betegszoba, és a családgondozó irodája található. A szobák célnak megfelelően, kényelmesek. Minden szobában található íróasztal. Az épület igényes tervezésű, mind külső, mind belső építészeti szempontból. Az udvar szépen parkosított, rendezett, ugyanez mondható el az épületről is. A konyha jól felszerelt, tiszta a szobák ízlésesen vannak berendezve, kellemes, meleg hangulatot árasztanak.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Szakolyban a közszférában – közoktatás, közigazgatás, közművelődés, szociális és egészségügyi ellátás – és a kereskedelemben lényegesen magas a nők aránya.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A családon belüli erőszak, amely a nőket érinti, napjaink egyik meghatározó problémája. Azonban az írott forrásokból kiderül, hogy a bántalmazott nők nem mernek jogi segítséget kérni. Leggyakrabban a rendőrség riasztására is csak a végső esetben kerül sor.

Legfontosabb önkormányzati célok a társadalmi problémák területén:

- Támogatni és ösztönözni olyan programok szervezését, melyek prevenciós jellegűknél fogva csökkentik a bűnözésre hajlamos csoportok számát.
- Segíteni a polgárőr egyesületeket abban, hogy széleskörű együttműködést alakítsanak ki egymással és a lakossággal, ezzel segítve a rendőrség munkáját, és kialakítva az egyén felelősségérzetét saját biztonságáért.
- Ösztönözni kell a bűnmegelőzés területének valamennyi résztvevőjét abban, hogy a pályázati programok megvalósításánál törekedjenek a széleskörű együttműködésre.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
A gyermeket egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
A GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése. Önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembevételével az ellátásköltségeinek átvállalása.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A XXI. század egyik legpozitívabb eredménye a születéskor várható élettartam meghosszabbodása. A fejlett országokban ez az egyik legnagyobb társadalmi siker – és egyben a legnagyobb kihívás is. E kihívásra reagálva Magyarországon is szükséges az időspolitikai kialakítása. Magyarország népessége fogy, korösszetételében változik – idősödik.

Az életkor meghosszabbodásával a népesség egyre nagyobb arányát alkotó generáció mind erőteljesebb társadalmi hasznosságának előmozdítása fontos feladat, megkerülhetetlenül fontos cél. Fontos, hogy a ma még fiatalabb generáció tagjai számára és a most idős generáció számára egyaránt pozitív lehetőségeket jelentsen a közeli és távoli jövő.

Magyarországon általában a nyugdíjazás időpontjától számítódik – társadalmi szinten – idősnek az ember. A nyugat-európai országokban, általánosságban 65–70 éves kortól tekintik idősnek az ott élőket. Az Idősügyi Nemzeti Stratégiában az Egészségügyi Világszervezet életkor szerinti felosztását használjuk.

E felosztásban:

- a 60–74 év közöttiek az idősödők,
- a 75–89 évesek az idősek,
- a 90 év fölötti személyek a nagyon idősök – őket hívjuk a magyar nyelvben egyszerűen „aggoknak”.

	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	325	469	794
2009	322	458	780
2010	303	447	750
2011	292	434	726
2012	334	482	816

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet.

b) Tevékeny időskor (élethosszig tartó tanulás)

Településünkön biztosított az időskorban történő tanulás lehetősége is. A „Munkanélküliség csökkentéséért akkreditált képzések Szakolyban” projekt keretén belül valósult ez meg.

Fő célkitűzései:

- A helyi munkaerő-piaci igényekhez és sajátosságokhoz igazodó felnőttképzési szolgáltatások létrehozása
- A felnőttképzési szolgáltatásokat igénybevevők számának növekedése
- Munkaerő-piaci integráció elősegítése

- Helyben történő akkreditált képzés tartása a szakolyi munkanélküliek számára
- Munkanélküliség segítése, hogy visszakerüljenek a munka világába, munkaerő-piaci integráció

Eredményei

- Munkanélküliek képzése, egyéb képzettség megszerzése
- Ismeretbővítés, ECDL
- Kommunikációs ismeretek bővítése
- Munkanélküliség csökkenése
- Visszakerülés a munka világába

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Éppen ezért csak következtethetünk annak létezésére. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Ennek alapján, ha a helyi, vagy területileg illetékes munkaügyi központtól arról kérünk adatokat, hogy hány fő regisztrált munkanélküli van az adott településen és ezek közül hányan 55 év felettek aránya, és az adatok alapján az arányok az idősebb korosztály felé tolódnak el, akkor állíthatjuk, hogy őket jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A szolgáltatások szervezésénél elsődleges alapelv az otthoni, saját lakókörnyezetben történő ellátás. Az alapszolgáltatások rendszerén belül elsősorban az étkeztetés, házi segítségnyújtás.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás magas színvonalú. Közművelődési szolgáltatások egy része a település minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik.

c) idősek informatikai jártassága

A mai világban az informatikában való jártasság elengedhetetlen. A világhálón való böngészés során nagyon sok hasznos információval találkozhat mind a fiatal, mind az idősebb korosztály. Az idősek iskolai végzettsége emelkedik, várhatóan a számítógépes infrastruktúrához és az általa kínált szolgáltatásokhoz való hozzáférés igénye is növekszik. A célként kitűzött feladatok az idősek számára, számítógép és internetes ismeretek elsajátítása érdekében tanfolyamok szervezése.

6.4 Időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Szakolyban az idősek is aktív résztvevői a lakosságnak. Különböző programokon vehetnek részt. Kirándulásokon vesznek részt, főzőversenyek aktív résztvevői. Orvosok által tartott előadásokra járnak, szűrővizsgálatokkal egybekötve.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége.	Generációs programok szervezése.
A 50 év felettiak részére kiemelt módon kell biztosítani az átképzés és egyéb tanulási lehetőségeket	Az idők munkalehetőségének javítása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A **fogyatékos** annak a maradandó állapotnak vagy sajátosságnak a megnevezése, amikor egy személy érzékszervi, mozgásszervi, értelmi vagy kommunikációs képességei számottevően elmaradnak az emberek átlagától, és ez a társadalmi életben való részvételét jelentősen akadályozza, vagy lehetetlenné teszi. A fogyatékosokkal élő emberek számára fontos, hogy megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén; a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint 577 ezer fogyatékkal élő ember van Magyarországon, a népesség 5,7 százaléka. A népesség fogyatékoságtípus szerinti megoszlása: mozgáskorlátozottak aránya 43,6 %, látássérült 14,4 %, értelmi fogyatékos 9,9 %, hallássérült 10,5 %, egyéb 21,6 %. A fogyatékos népességben belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport. Jelentősen emelkedett az egyéb, pontosan meg nem határozott fogyatékosokban szenvedők aránya.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A foglalkoztatás célja, hogy a fogyatékos emberek minél „teljesebb, hasznosabb tagjai legyenek a társadalomnak”. Ehhez három alapelv kapcsolódik szorosan:

- a prevenció: a fogyatékos állapot romlásának megelőzése,
- az integráció: a fogyatékos emberek kapcsolatainak erősítése más emberekkel és intézményekkel
- a rehabilitáció: a fogyatékos emberek képességének növelése arra, hogy állapotukat és képességeiket javítsák.

Szakoly településre vonatkozóan nincs tudomásunk arra vonatkozóan, hogy fogyatékoságából adódóan ért volna bárkit hátrányos megkülönböztetés. Önálló életvitelt támogató program nem működik a településen.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek számára külön pénzbeli és természetbeni ellátást és kedvezményt az önkormányzat nem nyújt, és erre az ellátásra vonatkozó helyi rendeletünk nincs.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fizikai, érzékszervi és értelmi fogyatékkal élők számára fontos olyan környezet kialakítása, mely megkönnyíti a közlekedést, a tájékozódást és általában minden olyan tevékenység elvégzését, amelyben az érintett személyek fogyatékoságuk miatt akadályoztatva vannak.

Településünkön a közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése nem mindenhol megoldott, de azon intézmények akadálymentesítése is tervben van, ahol eddig ez még a mai napig nem történt meg.

Az akadálymentesített intézményeink az egészségház, óvoda és a polgármesteri hivatal, amely a jogszabályi előírásnak megfelel. Ma már a jogszabályban előírt kötelezettség az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata.

A települési közoktatási intézmények elhelyezkedését tekintve, könnyen megközelíthető helyen fekszenek. A település lakóinak és a környező települések gyermekeit is fogadják, beleértve a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a sajátos nevelési igényű (SNI)

tanulókat is. Az intézményeink az óvoda és az iskola alapító okiratában szerepel az integráltan oktatható a SNI gyermekek felvétele, a fogyatékoságának megfelelő korlátozással.

Munkahelyek akadálymentesítése, közösségi közlekedés

Településünkön nem minden közintézmény akadálymentesített, de azon intézményeknél, ahol az akadálymentesítés nem megoldott, ott a későbbiek során pályázati lehetőséggel kívánunk élni ezek orvoslása céljából. Akadálymentesített középületek: Polgármesteri Hivatal, Óvoda, Egészségügyi Ház. A lakosság számára igénybe vehető közlekedési forma a tömegközlekedési eszközök egyik fajtája az autóbusz. Egyre több közlekedési eszköznél biztosított azon forma, mely lehetővé teszi a mozgáskorlátozottaknak is az utazást.

Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz az Alapszolgáltatási Központ biztosítja az állampolgárok számára az egyenlő esélyű hozzáférést. Az alapszolgáltatások teljes körű megvalósításával, az ellátások működtetésével jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy a lakosság mindennapi életvitelükhöz segítséget kapjanak, és a még otthonukban gondozható személyeknek ne kelljen bentlakásos ellátást igénybe venni. Tartós bentlakást, illetve átmenti elhelyezést nyújtó otthon a településen nincs.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közintézmények akadálymentesítése, így a közszolgáltatásokhoz, való hozzáférés megteremtése	A közintézmények teljes akadálymentesítése
Megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatása	Megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatása
A fogyatékkal élő emberek, vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő családok kapcsolatteremtési színterének bővítése	Minden ember egyenlő elv alapján működő közösség

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Jelentős civil szervezetek a településünkön: „Hajnal Csillaga” Asszonykórus, Községi Polgárőrség, Társadalmi Együttetés Szakolyért, Mindenki Egyért, Egy Mindenkiért Szociális Szövetkezet, II. Rákóczi Ferenc Sportegyesület, Szakolyi Önkéntes Tűzoltóság. Partneri viszony van az önkormányzat és a civil szervezetek között. Az együttműködésnek köszönhetően az önkormányzati rendezvényeken, közösségi és kulturális programokon, aktívan részt vesznek a szervezetek. Az önkormányzat a helyi rendeletében szabályozottak szerint támogatja a helyi civil szervezeteket.

A helyi for-profit szervezetek különös figyelmet fordítanak arra, hogy a gazdasági tevékenységükhöz szükséges humán erőforrást a településen élőkkel töltsék fel.

Községünkben található egy olyan intézet is, amelynek a görög katolikus egyház a fenntartója. Az önkormányzat és az egyház szoros kapcsolatot ápol, tart fenn.

Szakoly Község Önkormányzata tagja a Dél-Nyírségi Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulásnak.

A Társulás alaptevékenysége, hogy a Társulásban részt vevő települési önkormányzatok a Társulást egyes szociális ellátási, gyermekjóléti ellátási, egészségügyi ellátási és területfejlesztési feladatok végrehajtására, a kistérség területének összehangolt fejlesztésére, térségi közszolgáltatások biztosítására, fejlesztésére, szervezésére, intézmények fenntartására, valamint a településfejlesztés összehangolására hozzák létre.

A Társulás alapvető célja az esélyegyenlőségi program megvalósítása.

Szakoly Község Önkormányzata és a Roma Nemzetiségi Önkormányzat szoros kapcsolatban áll. Szakoly Község Önkormányzata igyekszik lehetőségeihez mérten támogatni a roma nemzetiségi Önkormányzatot.

A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált.

Az Önkormányzat honlapján a www.szakoly.hu oldalon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a társadalmi integráció esélye a hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

A helyzetelemzés megállapításainak összessége

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A szegénység megelőzése, hatásának mérséklése. Hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése. A roma népesség hátrányos helyzetének csökkentése. Munkavállalók hátrányos megkülönböztetése.	Közfoglalkoztatásba bevonás. Felzárkóztató képzések indítása.
Gyermekek	Higiéniás probléma. A köznevelési rendszer átalakítása. Kérhető ellátásokról információhiány. Veszélyeztetettségi tényezők kialakulásának megelőzése, hatásuk enyhítése. Gyermekek iskolaszünetben való felügyelet megoldása	Tájékoztatók szervezése, szakemberek bevonása. Nyári iskola indítása. Szülők tájékoztatása.
Idősek	Magas az egyedül élők aránya. Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége.	Szociális, közművelődési szolgáltatások bővítése. Generációs programok szervezése.
Nők	Tartós munkanélküliség arányának csökkentése. GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát. Gyermekeit egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése. Közfoglalkoztatás, képzési programok szervezése.
Fogyatékkal élők	Az elszigeteltség hatásának enyhítése. Az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Akadályok folyamatos, ütemezett megszüntetése. Foglalkoztatásba való bevonás.

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőt
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Az álláskeresők számára a közfoglalkoztatási program tovább bővítése. Szociális szolgáltatások bővítése. Hátrányos helyzet átörökítésének csökkentése	Munkaügyi Központ kerületi Kirendeltsége Önkormányzat Polgármester
Gyermekek	Szülők tájékoztatása. Programok szervezése, szakemberek képzése.	Védőnő, gyermekorvos iskolák, óvodák, szülők,
Idősek	Szociális, közművelődési szolgáltatások bővítése. Generációs programok szervezése.	Idősekkel foglalkozó civilszervezetek Családsegítő Szolgálat
Nők	Visszatérés a munkaerő piacra Képzési programok körének szélesítése.	Munkaügyi Központ kerületi Kirendeltsége Önkormányzat Polgármester , Családsegítő Szolgálat
Fogyatékkal élők	A kommunikáció színterének bővítése, elérhetővé tétele. Akadályok megszüntetése. Meváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatása.	Munkaügyi Központ kerületi Kirendeltsége Önkormányzat Polgármester

Jövőképünk

Szakoly Község Önkormányzatának legfontosabb célja, a településünkön élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a társadalmi szolidaritást,
- kiemelt figyelmet, ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára,

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők leszakadását megakadályozzuk.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek értelmi, érzelmi, és fizikai fejlődését, oktatását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek mindennapi életének segítésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetében a család, karrier, önmegvalósítás összeegyeztethetőségét.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségének biztosítására.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelmezés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Az álláskereső számára a közfoglalkoztatási program továbbbővítése	A tartalmas közfoglalkoztatási hiánya a településen	Rövid: Az aktív korúakat bevonni a közfoglalkoztatásba Közép: minimum 1 éves munkaszervezés Hosszú: Önálló munkakeresés, munkába történő elhelyezkedés		Közfoglalkoztatási pályázat megnyerése. Közfoglalkoztatottak bevonása a munka világába. A közfoglalkoztatottak kikerülése az Önkormányzati szociális	Polgármester Munkaügyi Központ	Folyamatos	aktív korúak ellátásának szüneteltetése.: Munkaszervezés, jelenléti ív, bérjegyzék kikerülés a Munkaügyi Központ nyilvántartásából a kereső tevékenység miatt	humán, pénzügyi, technikai erőforrás	Kockázata: hogy később visszakerülnek a szociális ellátó rendszerbe, Munkaügyi Központ nyilvántartásába, ugyanis nincs olyan pályázati lehetőség, amely elősegíteni a

			és, aktív korú ellátásra való jogosultság megszüntetése		területről, elhelyezkedés és ösztönzése					hosszabb távon való foglalkoztatást.
2	Hátrányos helyzet átörökítésének csökkentése	A hátrányos helyzet generációkon való átörökítése	A hátrányos helyzetűek számának csökkentése		Gyermekjóléti szolgáltatások bővítése, felzárkóztató programok szervezése	Önkormányzat, Családsegítő Szolgálat, Gyermekjóléti Szolgálat,	Folyamatos	Résztevők száma, felzárkóztató programok számának növelése	Személyi és tárgyi feltételek, valamint az önkormányzat költségvetése	Bele kell építeni az intézmények programjába Munkaügyi Központ pénzügyi támogatásával
3	A munkaerő-piacon való elhelyezkedés elősegítése	Képzések, tanfolyamok indítása, munkahelyteremtés	Roma nemzetiségű személyek munkanélküliségi számának csökkentése		Képzések, tanfolyamok indítása	Önkormányzat, Munkaügyi Központ	Folyamatos	Tanfolyamok, képzések számának növelése	Pénzügyi forrás, tárgyi feltételek növelése	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható Pénzügyi támogatással
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Szülők tájékoztatása Önkormányzati támogatásokról	A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	A kedvezményekről tájékoztatás a szülők részére		Szülők tájékoztatása a kedvezményről járó támogatásokról	Szociális ügyintéző	Folyamatos	Tájékoztatás formái, beadott kérelmek száma	Humán, és technikai	Folyamatosan fenntartható, tárgyi és pénzügyi feltételek megteremtésével

		ényről, és további támogatók lehetőség eiről, tájékoztatás a rászoruló k részére								
2	Támogató sok, pályázatok számának növelése	Kevés a pályázati, támogatósi forrás	Növelni a gyermekek tovább tanulási lehetőségeit		Szülők és a gyerekek teljes körű tájékoztatás a az igényelhető pályázatokról, támogatásokról	Civil szervezetek vezetői, oktatási intézmények vezetői, Önkormányzat	Folyamatos	Tájékoztatás	Pénzügyi	Folyamatos an fenntartható, Munkaügyi Központ pénzügyi támogatásával
3	Fejlesztő programok számának növelése	Nincs elegendő fejlesztő pedagógus a településen	Csökkenteni a gyermekek hátrányos helyzetét		Szülők tájékoztatás a az igénybe vehető fejlesztő programokról	Önkormányzat, intézményvezető	Folyamatos	Felzárkóztató foglalkozások számának növelése	Pénzügyi, személyi és tárgyi	Bele kell építeni az intézmények programjába , személyi tárgyi feltételek növelése, pénzügyi támogatással

III. A nők esélyegyenlősége										
1	Visszatér és a munkaerő-piacra	GYES-ről visszatérő nők munkaerőpiacra való elhelyezkedése nehéz, így a nők tartós munkanélkülisége magasabb.	Képzési programok szervezése, munkahelyteremtés.		Képzési programok szervezése, gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása	Polgármester, Munkaügyi Központ	Folyamatos	Munkát vállalkozók száma, képzésen résztvevők száma	Humán, pénzügyi, és technikai feltétel. Pályázati kiírás.	Munkaügyi Központ támogatásával és pályázati lehetőségekkel fenntartható.
2	Szociális ellátások bővítése	A gyermekek egyedül nevelő nő, három vagy több gyermeket nevelő családok szegénységének kockázata nagyobb	Célzott támogatásokkal, időszakos gyűjtésekkel a rászoruló családok támogatása		Felmérés, Gyűjtések szervezése, rászoruló családok támogatása	Szociális ügyintéző	Folyamatos	Támogatásban, kedvezményben részesülő gyermekek száma	Humán, pénzügyi, technikai feltételek	Családokkal a kapcsolattartás, pénzügyi forrás, támogatás növelése
3	A tartós munkanélküliség	Bővíteni kell a gyermek	A munkaerő-piacon		Felmérni, hogy van-e igény a	Munkaügyi Központ, Önkormányzat	Folyamatos	Résztvevők száma, felzárkóztató	Pénzügyi és technikai feltétel,	Munkaügyi Központtal és az

	aránya a nők esetében magasabb.	vállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.	keresett foglalkozások elsajátítása		tanfolyamok indítására, majd ezen tanfolyamokon való részvétel növelése.			programok számának növelése	pályázati kiírás	alanyokkal való folyamatos kapcsolattartás, Személyi, tárgyi, pénzügyi feltételek növelése
...										
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Generációs programok	Nemzedékek közötti kapcsolat erősítése	Az idősek fiatalok kapcsolatának erősítése, ezzel együtt egymás segítése			Civil szervezetek, önkormányzat	Folyamatos	Programok szervezése	Technikai és személyi feltételek	Bele kell építeni az intézmények programjába

2	Munkalehetőségek javítása	A 50 év felettiak részére kiemelt módon biztosítani az átképzés és egyéb tanulási lehetőségeket	Az idősek munkalehetőségének javítása		Képzések szervezése	Munkaügyi Központ, önkormányzat	Folyamatos	Képzésen résztvevők száma, képzések száma	Személyi, tárgyi, pénzügyi feltételek	Munkaügyi Központ pénzügyi támogatásával fenntartható
...										

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Akadályok megszüntetése	közintézmények akadálymentesítése, így a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés megteremtése	a közintézmények teljes akadálymentesítése		Fizikai akadályok megszüntetése információs és kommunikációs akadályok megszüntetése	Önkormányzat	Folyamatos	Akadálymentesített intézmények száma	személyi, tárgyi feltételek biztosítása az önkormányzat költségvetésében, pályázati források kihasználása	Önkormányzati költségvetésbe beépíteni
2	Megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatása	Megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatása	Megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatása		Foglalkoztatás megszervezése, foglalkoztatók létrehozása	Önkormányzat Munkaügyi központ Helyi vállalkozások	Folyamatos	foglalkoztatásba résztvevők száma	Személyi tárgyi feltételek biztosítása az önkormányzat	Önkormányzat koncepciójába beépülve fenntartható, munkaügyi központtal

									költségvetés ébe biztosítva, pályázati források kihasználása	együttműködve fenntartható
3	Az elszigetelt en élő, fogyatékkal élőnek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékosst ápoló családtagnak kapcsolat-teremtésre	A fogyatékkal élő emberek, vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő családok kapcsolat-teremtési színterének bővítése	Minden ember egyenlő elv alapján működő közösség		A kommunikáció színterének bővítése	Intézmény-vezetők	Folyamatos	képzések száma, résztvevők számának a növelése	Személyi, tárgyi és pénzügyi feltételek az önkormányzati intézmények költségvetésében rendelkezésre áll. pályázati források kihasználása	Intézmény szakmai programjába beépülve fenntartható

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

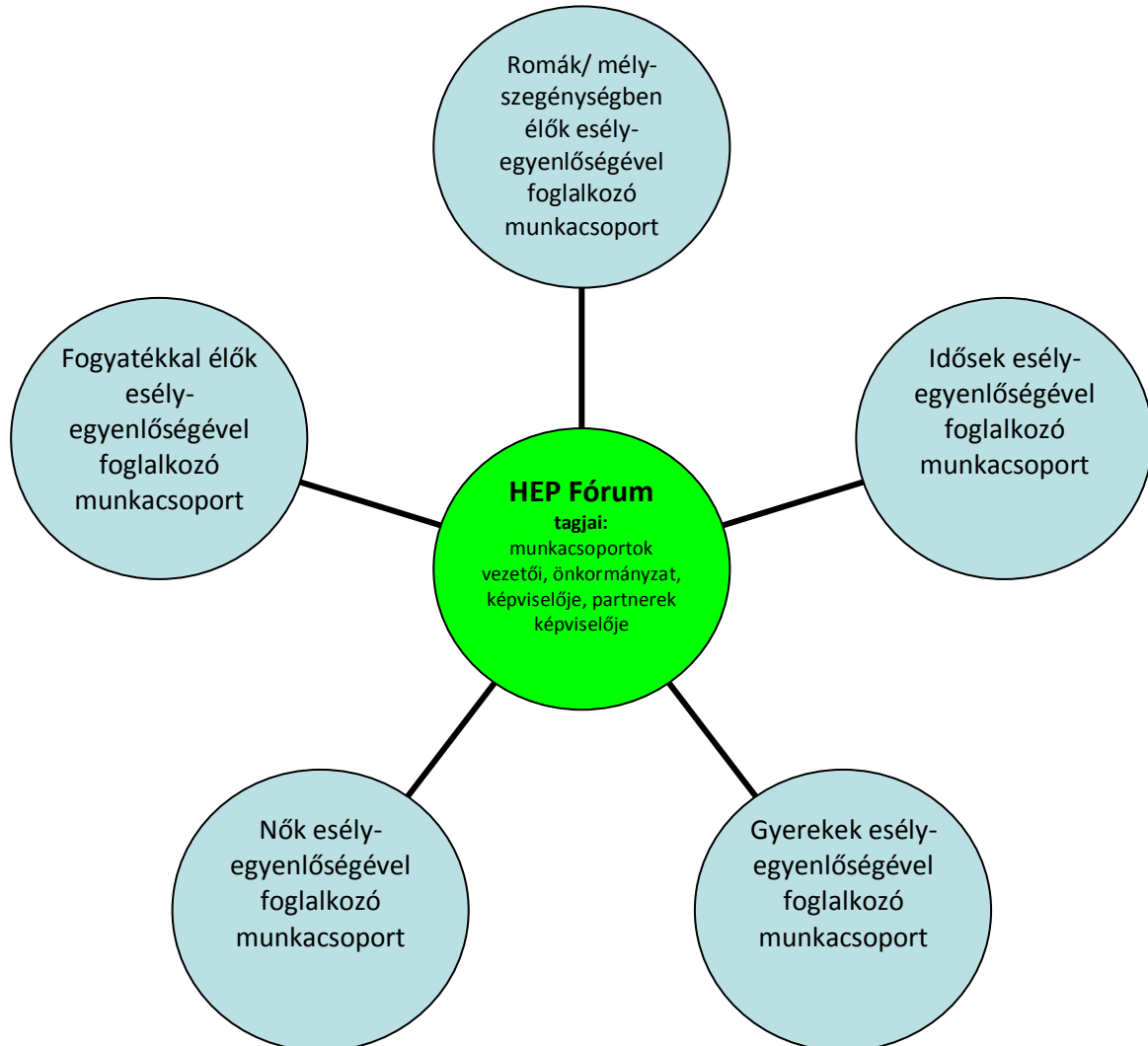
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az

Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

1. A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
2. A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
3. A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.
4. A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja a Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről **Szűcs Gabriella Polgármester Asszony** felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja, és javaslatot tesz az önkormányzat képviselő-testületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős vagy felelősök meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Szakoly Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket, a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Szakoly Község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 162/2013. (06. 28.) kt. számú határozatával elfogadta.

Kelt: Szakoly, 2013. június 28.

Szűcs Gabriella
Polgármester

Dr. Kóder László
Jegyző